

Γεώργιος Παπαδόπουλος, ο ημιπαράφρων δικτάτορας

«Αποφασίζομεν και διατάσσομεν»! Ο Γεώργιος Παπαδόπουλος έπρεπε να είχε εκδιωχθεί απ' όταν ακόμη ήταν στη Σχολή Ευελπίδων, ως παρανοϊκός και επικίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια. Κατάφερε όμως να κρύψει το τρελό βλέμμα του πίσω από τη λάμψη της εθνοκροσύνης κι έφαγε μια ολόκληρη ζωή γεμάτη ίντριγκες και συνωμοσίες, ψέματα και σαμποτάζ, ώσπου να καταφέρει να βάλει «την Ελλάδα στον γύψο», όπως ο ίδιος επηρμένα διαλαλούσε, και να την οδηγήσει πίσω μια ολόκληρη γενιά. Μια ολόκληρη ζωή προετοιμαζόταν, για να έχει την ευχαρίστηση να βρυχάται «αποφασίζομεν και διατάσσομεν» για έξι χρόνια, επτά μήνες και τρεις μέρες. Τόσο κράτησε η παντοδυναμία του. Μετά, ακολούθησε ο κατ' οίκον περιορισμός και η εγκατάστασή του στις φυλακές για 24 ολόκληρα χρόνια, ως τις 27 Ιουνίου 1999, οπότε και απεδέμησε από τον μάταιο τούτο κόσμο, χωρίς γι' αυτόν να ισχύει ότι «ο αποθανών δεδικαίωται».

Γεννημένος το 1919 «εις Ελαιοχώριον Αχαΐας», όπως λέει το βιογραφικό του, αποφοίτησε από την Ευελπίδων το 1940, «μετασχών του Ελληνοϊταλικού και των εν συνεχεία πολέμων». Γρήγορα έγιναν ορατά τα χαφιεδίστικα προσόντα του κι από τη μια στιγμή στην άλλη βρέθηκε να υπηρετεί μόνο σε θέσεις ασφαλείας: ΓΕΣ, μεραρχία, ΚΥΠ, Υπηρεσία Εθνικής Ασφαλείας και Αντικατασκοπίας, διοικητής ΜΠΠ, επιτελικό γραφείο ΓΕΣ κ.λπ. Στα 1966, έγινε συνταγματάρχης. Κι ενώ η Ελλάδα συγκλονιζόταν από το ιουλιανό βασιλικό πραξικόπημα και τις διαδοχικές κυβερνήσεις αποστατών, ο Παπαδόπουλος ετοιμάζε τη δική του ώρα. Με «κουμμουνιστικά» σαμποτάζ στον Έβρο, με ζάχαρη στα καύσιμα των αρμάτων μάχης, με συγκρότηση των αξιωματικών του «μικρού ΙΔΕΑ» σε μηχανισμό ανωμαλίας.

Στη 1.30' ξημερώματα της 21ης Απριλίου του 1967, τα γρανάζια ξεκίνησαν να κινούνται. Στη 1.45' ένα πράσινο Όπελ σταθμεύει έξω από τη βόρεια πύλη του Πενταγώνου: Οδηγός ο ταξιαρχος Αεροπορίας Σκαρμαλιωράκης (γράφει στο βιβλίο του ο Νίκος Κακαουνάκης), επιβάτες ο Παπαδόπουλος, ο Παττακός, ο Μακαρέζος και ο κολλητός τους, Ιωάννης Λαδάς. Στις 2, ο λοχαγός Δ. Ζουμπουλάκης και η ομάδα του εξουδετερώνουν τον σκοπό. Οι αρχιπραξικοπηματίες μπαίνουν ελεύθερα και πιάνουν τα πόστα. Το σχέδιο «Προμηθεύς» που υποτίθεται ότι έχει σχεδιαστεί για να αποτρέψει κομμουνιστικό πραξικόπημα, μπαίνει σ' εφαρμογή σ' ολόκληρη τη χώρα, προσαρμοσμένο στις ανάγκες τις χούντας.

Η Ελλάδα ξυπνά μέσα στα «απαγορεύεται» και τα «αποφασίζομεν και διατάσσομεν». Ο βασιλιάς ορκίζει την χουντοβασιλική κυβέρνηση: Πρωθυπουργός ο Γεώργιος Κόλλιας, υπουργός Προεδρίας ο Γεώργιος Παπαδόπουλος. Ως τις 13 Δεκεμβρίου, οπότε, μετά το αποτυχημένο αντιπραξικόπημα του Κωνσταντίνου, αυτοδιορίστηκε πρωθυπουργός και υπουργός Προεδρίας, με αντιβασιλιά τον Γ. Ζωιτάκη. Στις 20 του μήνα, έχοντας τσιμπήσει και τον βαθμό του ταξίαρχου, «απεστρατεύθη τη αιτήσεί του».

Η συνέχεια είναι πιο γνωστή και αιματηρή: Τον Μάρτιο του 1969, προέκυψε και υπουργός Παδείας. Τον Ιούλιο του 1970 και Εξωτερικών. Τον Μάρτιο του 1972 έστειλε τον Ζωιτάκη σπίτι του κι ανέλαβε ο ίδιος αντιβασιλιάς.

Ένα χρόνο αργότερα, την 1η του Ιουνίου του 1973, δημοσιεύονταν η συντακτική πράξη της χούντας, με την οποία καταργούσε το πολίτευμα της βασιλευόμενης δημοκρατίας, κήρυσσε έκπτωτο τον Κωνσταντίνο και τους διαδόχους του και εγκαθίδρυε προεδρική κοινοβουλευτική δημοκρατία, με προσωρινό πρόεδρο τον ίδιο τον Γεώργιο Παπαδόπουλο. Ένα στημένο δημοψήφισμα, στις 29 Ιουλίου του 1973, τα επικύρωσε όλα μαζί: σύνταγμα, πρόεδρο (Γ. Παπαδόπουλος) και αντιπρόεδρο (Οδ. Αγγελής). Ναι: 78,4%. Όχι: 21,6%.

Ξεκίνησε η πορεία προς τη «φιλελευθεροποίηση». Στις 13 Αυγούστου, η ολομέλεια του Αρείου Πάγου επικύρωσε το δημοψήφισμα. Στις 19, σε επίσημη τελετή στη μητρόπολη, ο Γεώργιος Παπαδόπουλος ορκιζόταν πίστη στο σύνταγμα (!), ως εκλεγμένος πρόεδρος της δημοκρατίας. Την 1η Οκτωβρίου ανέθετε στον Σπύρο Μαρκεζίνη την εντολή να σχηματίσει «πολιτική κυβέρνηση». Ορκίστηκε στις 8 Οκτωβρίου.

Οι φοιτητές ήταν αυτοί, που ανέλαβαν ν' αποκαλύψουν το αληθινό πρόσωπο της δήθεν πολιτικής κυβέρνησης. Οι γενικές τους συνελεύσεις ενέκριναν ψηφίσματα, που διατύπωναν σειρά αιτημάτων. Όλα συνοψίζονταν στο τρίπτυχο «Ψωμί Παιδεία Ελευθερία». Η μάχη με την αλήθεια επρόκειτο να δοθεί στο Πολυτεχνείο που ασφυκτιούσε στις 15 Νοεμβρίου. Επιτροπές Αγώνα εκλέγονταν για τη διεκδίκηση των φοιτητικών αιτημάτων. Δημιουργήθηκε Συντονιστική Επιτροπή.

Ο ημιπαράφρων δικτάτορας δεν άργησε να συνέλθει από την έκπληξη. Φανταζόταν ότι με

τις εξορίες στα ξερονήσια, είχε απαλλαγεί από τους επικίνδυνους για τη δικτατορία. Διαπίστωνε το αντίθετο. Ελεύθεροι σκοπευτές ακροβολίστηκαν στις τaráτσες

των γύρω κτιρίων. Αρχισαν να χτυπούν στο ψαχνό. Οι πρώτοι νεκροί και τραυματίες

έβαψαν με το αίμα τους τον χώρο. Δεν του αρκούσε. Μεσάνυχτα 16 προς 17 Νοεμβρίου του 1973, ξανάβαλε τα τανκς. Μαζί με το μακελειό, επέστρεψε κι ο στρατιωτικός νόμος.

Στις 24 του Νοεμβρίου, ο υπουργός Δημόσιας Τάξης παραιτήθηκε. Ο νέος, που ορκίστηκε, δεν πρόλαβε ν' αναλάβει. Νύχτα, 24 προς 25 Νοεμβρίου, τα τανκς ξαναβγήκαν.

Ήταν το πραξικόπημα του Δημήτριου Ιωαννίδη, του αόρατου δικτάτορα, όπως αποκλήθηκε. Πρωί, 25 Νοεμβρίου, ο Φαίδων Γκιζίκης ορκιζόταν πρόεδρος της δημοκρατίας και όρκιζε την κυβέρνηση του Αδαμάντιου Ανδρουτσόπουλου. Από τη μια στιγμή στην άλλη, ο πανίσχυρος «εκλεγμένος χουντικός πρόεδρος» Γεώργιος Παπαδόπουλος βρέθηκε σε κατ' οίκον περιορισμό, χάθηκε από την επικαιρότητα. Η χούντα είχε μπροστά της ακόμη οχτώ μήνες, ώσπου να καταρρεύσει. Τον Αύγουστο του 1975, οι αρχιπραξικοπηματίες κάθισαν στο σκαμνί.

Στις 23 Αυγούστου του 1975, ο πρόεδρος του δικαστηρίου εφέτης Γιάννης Ντεγιάννης ανακοίνωσε την απόφαση:

«Γεώργιος Παπαδόπουλος: Εις θάνατον! Νικόλαος Μακαρέζος: Εις θάνατον! Στυλιανός Παττακός: Εις Θάνατον!».

Από ισόβια ως πολύχρονες φυλακίσεις οι λίγοι υπόλοιποι. Οι πολλοί είχαν διαφύγει. Το

έγκλημα του επτάχρονου βιασμού της λαϊκής θέλησης είχε κριθεί από το ανώτατο δικαστήριο, «στιγμιαίο». Άρχισε και τελείωσε τη νύχτα, 20 προς 21 Απριλίου του 1967. Που σήμαινε ότι οι συνειδητοί συνεργάτες της χούντας δεν είχαν διαπράξει αδίκημα. Θα δικάζονταν, αν το πραξικόπημα, ως αδίκημα, είχε κριθεί «διαρκές».

Νωρίς το απόγευμα της ίδιας μέρας, που απαγγέλθηκε η απόφαση του δικαστηρίου, μια σύντομη κυβερνητική ανακοίνωση γνωστοποιούσε ότι η θανατική ποινή των πρωταιτίων μετατράπηκε σε ισόβια δεσμά. Στον σάλο, που ακολούθησε, ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής απάντησε, στις 25 Αυγούστου του 1975, με τη φράση:

«Όταν λέμε ισόβια, εννοούμε ισόβια».

Αυτή η φράση ήταν, που ανέστειλε πολλές φορές από τότε, την προσπάθεια να δοθεί χάρη στους έγκλειστους του Κορυδαλλού.

Στις 16 Οκτωβρίου του 1975, άρχισε η δίκη των υπευθύνων για τη σφαγή του Πολυτεχνείου. Ακολούθησε η δίκη για το πραξικόπημα στην Κύπρο. Σκόρπιες και «κατά περίπτωση» έγιναν οι δίκες των βασανιστών. Όπως, τριάντα χρόνια πριν, στη Νυρεμβέργη, άρχισαν με έντονο το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης και τελείωσαν μέσα σ' ένα πέλαγος αδιαφορίας.

(Έθνος, 28.6.1999) (τελευταία επεξεργασία, 20.9.2009)